

Maliye Bakanı **Mehmet Şimşek**'in, önceki hafta kayıt dışı ekonomi ile ilgili yaptığı açıklamalar yoğun gündemde belki kayboldu ama oldukça önemliydi. Özellikle vergi dairelerine verdiği mesaj "*çok açık ve samimi*", "*takdir*" edilecek bir içerikteydi.

Açıklama şöyleydi:

"*Yeni bir işyeri açıldığında, ben elemanlarıma 'Gidin ziyaret edin, çiçek götürün' diyorum. Bir şey istemiyorum, sadece hayırlı olsun geldiğimizi diyoruz. Benim tavsiyem bellidir: Diyalog, diyalog, diyalog... Biz mükellefimizle diyalog içinde olacağız. Mükellefimiz sıkıntıdaya sıkıntılarını gidelim öğrenelim, yardımcı olalım.*

Gecikme zammı oranlarını yüzde 80'lerden yüzde 17'nin altına indirdik. Tecil faiz oranlarını yüzde 60'lardan yüzde 12'ye indirdik. Bugün yüzde 12 ile piyasada borçlanılmıyor. Siz samimi ve dürüst bir mükellefseniz ve 'Ben bu borcumu taksitle ödemek istiyorum' diyorsanız biz yüzde 12 ile bu borçları taksitlendiriyoruz."

Sayın Bakan'ın bu açıklamalarına karşın vergi uygulamalarını yürüten vergi dairelerinin, "*diyalog*" konusunda "*takdir edilecek*" çizgiye gelmelerine biraz daha zaman var gibi. Piyasada hâkim görüş; özellikle tahsilat konusunda çok katı davranıldığı, bu nedenle mükelleflerin ticari faaliyetlerinin zora sokulduğu şeklinde.

Bu noktada özellikle e-haciz yoluyla gerçekleştirilen işlemler dikkat çekiyor. Vergi borçlarını ödemekte geciken mükelleflerin banka hesaplarına haciz uygulanıyor. Bu haciz sonucunda ticari faaliyetlerini yürütmekte zorlanan mükellefler bir kısır döngünün içine sürükleniyor. E-haciz kısıcına

Vergide, Kötü Gün Dostu Olmak...

takılan mükellefler, bırakın vergi borcunu ödemeyi, ticari hayattan çekilmek zorunda kalıyor. İşte bu kısaç belki de mükellefleri kayıtdışılığa sevk ediyor.

Bununla ilgili yaşanmış bir örneği sizlerle paylaşmak istiyorum. Geçmiş dönemden gelen vergi borçlarını 6111 sayılı kanun kapsamında yapılandırılmış bir mükellef, ödemelerini aksatmadan düzenli olarak yapıyor. Ayrıca, her ay yaklaşık 400-500 bin lira stopaj ve katma değer vergisini de düzenli olarak ödüyor. Bu düzenli ödemeleri sayesinde de 6111 sayılı kanun kapsamındaki yapılandırması bozulmamış.

düzenli vergi ödemeyi, düzenli ticaret dahi yapamıyor.

İşte e-haciz uygulamasının hazin sonucu. Tabii ki, bu yaklaşımda vergi dairelerinin de haklı olduğu bir noktaya dikkat çekmek gerekiyor. Çünkü sistem bunu gerektiriyor ve vergi dairelerinin başarı performansı tahakkuk-tahsilat listeleri ile kontrol ediliyor. Tahakkuk-tahsilat oranı en yüksek vergi dairesi en başarılı vergi dairesi kabul ediliyor. Bu dairelerin yöneticileri terfi ediyor, tahsilatı düşük olan vergi dairesi yöneticileri ise başarısız kabul ediliyor. Yani kim-

senin "*diyalog*" ile ilgilenecek bir zemini yok.

"*Hangi vergi dairesi kayıt dışılıkla mücadele etmiş, yeni mükellefiyetler tesis etmiş, kümesteki tavukların sayısını artırmış?..*" kimsenin umurunda değil. Tahsilatı arttırdıysan başarlısın, gerisi hikâye...

Evet... Sayın Bakan "*diyalog*" derken çok haklı. Ancak bunun altıyapısı için atılacak adımlar belki daha da önemli. Özellikle "*diyalog*" sadece çok vergi ödeyen mükelleflerle değil, biraz da ödeme sıkıntısı içinde olan mükelleflerle artırılmalı.

'Eksik Gün Bildirimi' tamamen kalkmalı

Özellikle mali müşavir okurlarımızın en fazla yakındığı konuların başında eksik günlerin SGK'ye bildirilmesi geliyor. Uygulamada; ay içinde 30 günden daha az çalışan kişilerin çalışma günleri ile eksik günlerin nedenleri SGK'ye bildiriliyor. İlk kez 2000 yılında iyi niyetli bir çaba olarak başlayan uygulama, arada geçen sürede adeta SGK için bir ek gelir niteliğine ve haksız kazanç kapısına dönüşünce artık ciddi bir şekilde eleştiriliyor.

Öyle ki, sosyal güvenliğin temel kuralı olan "*filli çalışma*" olup olmadığına bakılmadan hizmet kazandırılıyor. Burada eleştirilecek yan çok ama bugün özellikle eksik gün bildirimden kaynaklanan sorunlara dikkat çekeceğiz.

Öncelikle bildirimleri sıralamakta yarar var:

- SGK tarafından yetkilendirilmiş sağlık hizmeti sunucularından veya işyeri hekimlerinden alınmış istirahatlı olduğunu gösteren rapor.
- Ücretsiz veya aylıksız izinli olduğunu kanıtlayan izin belgesi.
- Disiplin cezası uygulaması, gözaltına alınma ile tutukluluk haline ilişkin belge.
- Kısmi süreli çalışmalara ait yazılı iş sözleşmesi.

d) İşverenin veya sigortalının imzasını da taşıyan puantaj kayıtları.

e) Grev, lokavt, genel hayatı etkileyen olaylar, doğal afetler nedeniyle işyerinde faaliyetin durdurulduğunu veya işe ara verildiğini gösteren ilgili resmi makamlardan alınan yazı örneği.

İşte bu belgelerin; eksik gün bildirimine ilişkin bilgi formu Ek-10'la birlikte, APS, iadeli taahhütlü ya da taahhütlü posta ile SGK'ye gönderilmesi gerekiyordu.

Eksik gün bilgi formu vermek zorunda olmayan bazı işyerleri bile sanki SGK'ye verilecekmiş gibi bu belgeleri hazırlayıp dosyalarında saklamak zorundaydı.

İşte şimdi, SGK yapılan eleştirilere çok da duyarısız kalmadı ve aynı SGK işyeri numarasında 30 ve üzerinde sigortalı çalıştırılan aylara ilişkin özel sektör işyerlerinin eksik gün bilgi formu vermeyecekleri düzenlendi. Bu değişiklik olumlu olmakla birlikte yeterli değil. Bizce bugün bir anlamı kalmayan eksik gün bilgi formu uygulaması tamamen kaldırılmalı.

SSK EMEKLİSİ EMEKLİ SANDIĞI KESİNTİLERİNİ ALABİLİR Mİ?

10'ar yıl Emekli Sandığı ve SSK'li çalışarak SSK'den emekli oldum. Emekli Sandığı'na kesilen ikramiye kesintilerimi yeni yasadaki yararlanarak alabilir miyim? Sevim Kısaoğlu

26 Ocak 2012'de yürürlüğe giren ilgili kanuna göre; memurluktan ayrılanların emekli ikramiyesi alınabilmesi için şartlar tanımlanmıştır. Bunlar; "*Emekli Sandığı'na tabi olarak en az 15 yıl çalışmış olmak*", "*8 Eylül 1999 tarihinden sonra memurluktan ayrılmış olmak*" ve şayet "*dava açmış olanlar varsa davalardan vazgeçmek*"tir. Bu durumda iseniz; SGK Başkanlığı'na başvurarak emekli ikramiyenizi talep edebilirsiniz, verilmezse dava açabilirsiniz.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.